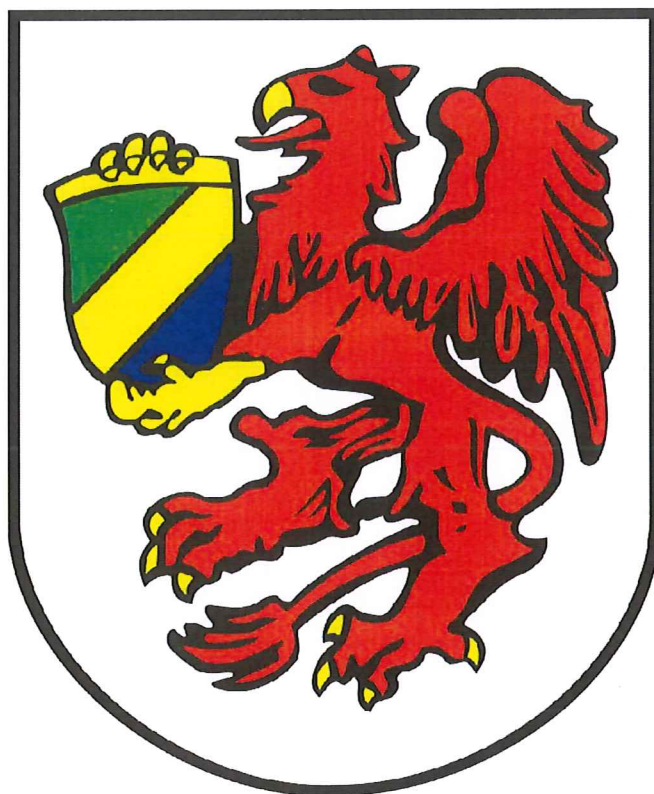

*ANALIZA ZAGROZEŃ, W TYM IDENTYFIKACJA MIEJSC,
W KTÓRYCH WYSTĘPUJE ZAGROŻENIE DLA BEZPIECZEŃSTWA OSÓB
WYKORZYSTUJĄCYCH OBSZAR WODNY DO PŁYWANIA, KĄPANIA SIĘ
UPRAWIANIA SPORTU LUB REKREACJI
NA OBSZARACH WODNYCH
W GMINIE SZCZECINEK*

OPRACOWAŁ:

PODINSPEKTOR

Robert Serbałuk
Zarządzanie kryzysowe, sprawy
obronne, obrona cywilna i ppoż.

ZATWIERDZIŁ

WÓJT

Ryszard Jasiołtas

SZCZECINEK 2023

CEL I PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA

Zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147) zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega w szczególności na dokonaniu analizy zagrożeń, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1 w/w ustawy, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób Wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji. Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

- obszar wodny jako wody śródlądowe w rozumieniu art. 19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855.) oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2m)
- wyznaczony obszar wodny jako kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m. o Na podstawie w/w art. 4 ust 1 ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych polega również na:

- oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
 - prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - o oznakowaniu miejsc niebezpiecznych, o objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli, o uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci młodzieży szkolnej;
- informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.
- Za zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych odpowiada:
 - na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
 - na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji – osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
 - na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta).

Niniejszą Analizę zagrożeń sporządzono na podstawie art. 4 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 147).

Analiza zagrożeń została opracowana z uwzględnieniem m.in. następujących aktów prawnych i dokumentów:

1. ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147),
2. ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r. poz. 2233, 2368, z 2022 r. poz. 88, 258, 855.),
3. ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2021 r. poz. 1882, 2333, 2447, 2448, z 2022 r. poz. 655, 1115, 1488.).

GMINA SZCZECINEK I OBSZARY WODNE UDOSTĘPNIONE DLA TURYSTYKI I REKREACJI

Gmina Szczecinek położona jest w środkowo-wschodniej części powiatu szczecineckiego. Siedzibą gminy jest miasto Szczecinek, które nie wchodzi w skład gminy, jest osobną gminą miejską. Gmina Szczecinek geograficznie należy do Pojezierza Drawskiego jednego z bardziej atrakcyjnych obszarów geograficznych całego Pomorza. Obecnie zajmuje powierzchnię 49 866 ha z czego 18.700 ha to lasy, a 4500 ha to jeziora co stanowi swoisty ewenement w skali całego regionu. Do największych jezior zalicza się Wielimie i Wierzchowo, wyjątkowo atrakcyjne dla żeglarzy i amatorów windsurfingu. Jeziora usytuowane na terenie gminy połączone są w większości rzekami i ciekami wodnymi, dzięki czemu nadają się do uprawiania turystyki kajakowej.

Obszary wodne:

1. Wielimie	1754,6 ha
2. Wierzchowo	731,0 ha
3. Dołgie	310,8 ha
4. Wielatowo	186,6 ha
5. Studnica / Drężno	101,7 ha
6. Remierzewo	94,7 ha
7. Spore	90,0 ha
8. Trzebiechowo / Lutowo	89,2 ha
9. Dębno / Damskie	68,0 ha
10. Smołęsko	47,1 ha
11. Kiełpino	42,6 ha
12. Wierzchówko	35,8 ha
13. Białe	31,3 ha
14. Lipno	31,2 ha
15. Trzebiechowo / Jeziorki	27,5 ha
16. Płociczno	20,5 ha
17. Kopiel	14,6 ha
18. Dzicze	14,5 ha
19. Oczko	14,0 ha
20. Kople	13,9 ha
21. Łąkie	10,4 ha
22. Rybno	10,2 ha
23. Rokitno	10,0 ha
24. Rz. Gwda	41,8 km
25. Rz. Osoka	13,0 km
26. Rz. Dołga	13,8 km
27. Rz. Perznica	8,5 km
28. Rz. Parsęta	6,2 km
29. Rz. Płytnica	6,9 km

ZAGROŻENIA DLA OSÓB PRZEBYWAJĄCYCH NA OBSZARACH WODNYCH GMINY SZCZECINEK

Na terenie Gminy Szczecinek nie znajdują się kąpieliska strzeżone, a także miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli w myśl ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - prawo wodne.

Udostępnione obszary wodne Gminy Szczecinek do turystyki i rekreacji stwarzają potencjalne zagrożenia dla osób korzystających z kąpieli, poruszających się na sprzęcie pływającym: kajakach, łodziach wiosłowych, deskach windsurfingowych, żaglówkach, łodziach motorowych i statkach żeglugi pasażerskiej, oraz osób uprawiających turystykę, wędkarstwo i sporty zimowe w okresie zlodzenia jezior. Zagrożenia obejmują także osoby nurkujące z użyciem niezależnych aparatów nurkowych oraz osób dokonujących nielegalnych odłowów ryb.

Warunki korzystania z obszarów wodnych określone są w szczególności w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz w rozporządzeniu w sprawie bezpieczeństwa przy uprawianiu turystyki wodnej. Dodatkowo akty prawa miejscowego nakładają na użytkowników wybranych obszarów wodnych pewne ograniczenia związane z używaniem jednostek pływających wyposażonych w silniki z napędem spalinowym lub w sprawie ograniczenia nadmiernego hałasu i używania napędu spalinowego na jednostkach pływających (jez. Wielimie, Drężno, Wierzchowo, rzeka Gwda).

Zakazy prawne jednak nie ograniczają działalności osób wykonujących czynności służbowe i gospodarcze, w tym: pracowników lub służb nadzorujących i kontrolujących działalność w zakresie połowu ryb, osób kontrolujących przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony przyrody i krajobrazu, osób prowadzących akcje ratownicze oraz działania związane z bezpieczeństwem powszechnym.

Na obszarach wodnych można uprawiać turystykę po zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania. Po dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych. Użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia. Przebywanie na wodach udostępnionych dla turystyki dozwolone jest od wschodu do zachodu słońca. Nie dotyczy to załóg jachtów kabinowych cumujących na noc przy istniejących pomostach oraz przy brzegach jezior pozbawionych roślinności wynurzanej i roślinności o liściach pływających.

Wędkowanie dozwolone jest na wyznaczonych jeziorach na podstawie wykupionych pozwoleń, przestrzegania zasad zgodnie z aktualnym Regulaminem Amatorskiego Połowu Ryb, Ustawą o Rybactwie Śródlądowym i rozporządzeniami wykonawczymi do niej. W wodach użytkowanych przez PZW można wędkować przez całą dobę, z wyjątkiem wód krainy pstrąga i lipienia (wymienionych w odrębnym informatorze PZW), gdzie wolno wędkować tylko w porze dziennej tj. od wschodu do zachodu słońca zgodnie z kalendarzem. Wędkowanie z brzegu dozwolone jest w miejscach nie zarośniętych trzcinami. Wędkowanie z łodzi dozwolone jest od 1 czerwca do 30 września i może odbywać się tylko z jednostek zarejestrowanych zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz z zachowaniem zasad bezpieczeństwa przy uprawianiu żeglarstwa określonych w przepisach o żegludze śródlądowej.

Nurkowanie z użyciem niezależnych aparatów nurkowych może odbywać się wyłącznie na zasadach zawartych w ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych w celach rekreacyjnych i sportowych bez używania urządzeń do polowania i połowu ryb.

Zagrożenia bezpieczeństwa osób korzystających z obszarów wodnych Gminy Szczecinek

Zagrożenia dla kąpiących się:

- Brak lub słaba umiejętność pływania, niewłaściwa ocena tych umiejętności bądź zły stan zdrowia,
- korzystanie z miejsc nie przystosowanych do kąpieli – wpływanie w strefy porośnięte roślinnością wodną lub w miejsca bagniste,

- wykonywanie skoków do wody bez znajomości głębokości i występowania obiektów zanurzonych,
- kąpiel w stanie pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- kąpiel przy niesprzyjających warunkach pogodowych np. silne falowanie, niska temperatura wody, wyładowania atmosferyczne,
- możliwość kolizji z jednostkami pływającymi, w szczególności w rejonie przystani i wypożyczalni sprzętu pływającego oraz na trasie żeglugi pasażerskiej,
- mała liczba ratowników wodnych nadzorujących miejsca niebezpieczne,

Zagrożenia dla osób pływających na sprzęcie wodnym:

- ryzykowne manewry, niedostosowanie takielunku statków żaglowych do aktualnych warunków pogodowych,
- słaba wiedza na temat batymetrii akwenu, występowania nieoznaczonych miejsc niebezpiecznych dla żeglugi – mierzni i przedmiotów zanurzonych, w tym wbitych w dno kołków po starych pomostach lub służących do rozpinania sieci rybackich bądź cumowania łodzi wędkarskich,
- zły stan zdrowia osoby sterującej jednostką bądź pozostawanie tej osoby pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających,
- niekorzystne warunki pogodowe (szkwałów, silnego falowania, wyładowań atmosferycznych),
- brak odpowiednich środków bezpieczeństwa, w szczególności indywidualnych środków do asekuracji: kamizelek ratunkowych lub wypornościowych a w przypadku większych jednostek – także kół ratunkowych i gaśnic,
- brak właściwego zabezpieczenia ratowniczego imprez na jeziorze - braku wymogu zabezpieczania tych imprez przez podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego,
- wydłużenie czasu dotarcia ratowników do miejsca, w którym nastąpiło niebezpieczne zdarzenie, jeśli wystąpiło ono w znacznej odległości od miejsca stacjonowania łodzi ratunkowych bądź miejsc dogodnych do wodowania sprzętu ratowniczego,
- w przypadku „wywrotek” sprzętu pływającego – zagrożenia analogiczne jak dla osób kąpiących się.

Zagrożenia dla osób przebywających na zamrzniętych zbiornikach:

- brak wiedzy na temat aktualnej grubości lodu umożliwiającego bezpieczne uprawianie turystyki, wędkarstwa i sportów zimowych,
- brak wiedzy na temat zróżnicowania grubości lodu w różnych częściach zbiornika,
- załamanie się pokrywy lodowej pod ciężarem osoby wchodzącej na zbyt cienki lód, w szczególności w rejonach dopływu i odpływu wód powierzchniowych oraz obszarów źródłiskowych, zagrożenie to dotyczy również żeglarzy lodowych,
- załamanie się pokrywy lodowej po wjeździe na lód, wbrew obowiązującym zakazom, samochodem lub ciągnikiem,
- w przypadku wpadnięcia do wody - brak lub słaba umiejętności pływania, szoku termicznego, szybkiego wychłodzenia organizmu, braku sprzętu asekuracyjnego i umożliwiającego wyjście na powierzchnię lodu,
- niewłaściwego dla warunków pogodowych ubranie, skutkujące wyziębieniem organizmu, możliwością powstawania odmrożenia lub zamrznięcia, zwłaszcza w sytuacji pozostawania pod wpływem alkoholu lub środków odurzających.

Zagrożenia dla osób nurkujących:

- nieprawidłowa ocena warunków wpływających na bezpieczeństwo nurkowania, w tym widoczności pod wodą,
- niewłaściwe przygotowanie planu nurkowania m.in. (sposobu porozumiewania się uczestników nurkowania oraz procedury ratunkowo-ewakuacyjnej w przypadku wystąpienia zagrożenia dla ich bezpieczeństwa),
- niewłaściwy stan techniczny bądź niewłaściwe sprawdzenie sprzętu, który ma być używany do nurkowania,
- zły stan zdrowia osób nurkujących bądź uprawianie płetwonurkowania po użyciu alkoholu, substancji psychotropowych lub innych środków odurzających,
- przekroczenie maksymalnej głębokości nurkowania wynikającej z posiadanych kwalifikacji,
- brak sprzętu medycznego, w tym tlenowego zestawu ratunkowego, lub środków łączności umożliwiających wezwanie służb ratowniczych,
- występowanie w wodzie obiektów zagrażających unieruchomieniu płetwonurka pod wodą, w szczególności zatopionych sieci rybackich.
- wydłużenie czasu dotarcia poszkodowanego w wypadku nurkowym do miejsca, w którym możliwa jest medyczna pomoc hiperbaryczna (komora dekompresyjna),

Dodatkowym potencjalnym zagrożeniem dla osób przebywających na obszarach wodnych Gminy Szczecinek może być także:

- pożar trzcinowisk i roślinności przybrzeżnej, w tym także lasów, na brzegach jezior i rzek, oraz pożary na jednostkach pływających,
- skażenie środowiska w wyniku poważnych awarii (przedostania się do wód substancji niebezpiecznych, np. w wyniku katastrof komunikacyjnych i dopływu skażeń do systemu kanalizacji deszczowej).

Telefony alarmowe:

W razie zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia lub życia osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na terenie Gminy Szczecinek należy kontaktować się z numerem alarmowym 112

Mapa Gminy Szczecinek

